

Pletser Tamás: Tudja-e az OPEC befolyásolni a globális olajpiacot?

Pletser Tamás, az Erste befektetési elemzője, amellet érvelt, hogy az olajtermelő országokat tömörítő szervezet, az OPEC a strukturális, fundamentális trendek miatti olajár-változásokra nem tud hatni, csak a rövid távú áringadozásokra. Mivel jelenleg mind a keresleti, mind pedig a kínálati oldalon jelentős strukturális változások mennek végbe az olajpiacon, az OPEC mozgástere igazából nagyon korlátozott.

Kínálati oldalon az amerikai palaolaj-termelők a nem-konvencionális olajkitermelés bevonásával tartósan megnövelték a gazdaságosan elérhető kínálatot. Ráadásul alacsony és csökkenő költségek mellett, aminek eredményeként mára a kitermelési költséggörbe, ami a különböző földrajzi és technológiai termelési helyek költségeit hasonlítja össze, középre kerültek, nem is a "határra", tehát a palaolaj már nem a marginális szereplő.

Keresleti oldalon a kőolaj szerepe jelentősen átalakult az idők folyamán. A jelenlegi zöld technológiai forradalom az olajfogyasztás 64%-át adó, utolsó nagy "bástyáját", a szállítási szektort veszélyezteti. Az elektromos és egyéb alternatív hajtásláncok terjedése egyre csökkenteni fogja az üzemanyag-keresletet.

Kelemen Béla: Lehet-e fosszilis energia nélkül élni?

Kelemen Béla, a MOL Üzleti Kiválóságok részlegének alelnöke, az Európai Olajfinomítók Szövetségének elnöke, a fosszilis energiafogyasztás jövőbeni csökkentésével kapcsolatos lehetőségekről és tévhitekről beszélt.

Mivel az energia nem vész el, csak átalakul, az átalakítás, az energia-konvertálás módját lehet fejleszteni vagy zölddebbé tenni. A különböző energiahordozók mind a napenergiát tárolják, a fosszilis energiahordozók a több évmilliókkal ezelőttil, míg a szél- és a naperőművek a mait hasznosítják. A nap mint nap bolygónkra érkező napenergia kb. 1500-ször nagyobb, mint amennyire szükségünk van, de eddig nem tudunk vele igazán élni. A nagy váltás napjainkban az, hogy globális erőmű-kapacitásokat alapvetően megújulókból, azon belül is szél- és naperőművekkel fogják bővíteni. Ha viszont nem a bővítésről, hanem a meglévő kapacitások teljes lecserélését tűzzük ki célul, az már egy hosszabb folyamat lesz. 2016-ban a fosszilis energiahordozók adták ugyanis az elsődleges energiafogyasztás 86%-át.

Hasonló problémával néz szembe az autópiac. Míg évente közel 78 millió új személyautót regisztrálnak a világon, addig az elektromos autók állománya (!) tavaly érte el a 2 milliót. Még exponenciális növekedés mellett is 2030-ra az 1,4 milliárdos globális autóállomány töredékét lehet csak lecserélni elektromos autóra. Nem kérdés, hogy az alternatív hajtásláncoké a jövő, de az odavezető átmenetről kevés, a realitásokat is figyelembe vevő elemzés születik.

A szén-dioxid kibocsátás csökkentésének lehetőségei is korlátozottak. Például az elektromos autók CO₂ kibocsátása zéró, amikor haladnak, de az előállításuk során felhasznált energia, illetve az így kibocsátott szén-dioxid közel annyi (kb. 7 tonna), mint amennyit a belső égésű motorok bocsátanak ki úgy 50 000 km út megtétele során. Ha ehhez hozzáadjuk az áramtermelés kibocsátását is, ami ma többségében még

szén és földgáz alapú, akkor az egész életciklusra vetítve az elektromos autó már nem is annyira versenyképes.

Mind a szén-dioxid kibocsátást, mind pedig a fosszilis energiafogyasztást legnagyobb mértékben a hatékonyabb felhasználással és a tudatosabb újrafelhasználással fogjuk tudni leginkább csökkenteni.

Csapó Róbert: A megújuló energiatermelés kihívásai

Csapó Róbert, az MVM vezető energiaügyi szakértője, az átalakuló villamos energia piacról adott elő.

Globálisan a legtöbb kormányzat elkötelezte magát a megújuló energiatermelés támogatása mellett a magas egységköltségek ellenére is. A támogatások hatására jelentős beruházások történtek a megújuló piacon, ami drasztikus költségcsökkenést is eredményezett és a megújuló, elsősorban a szél- és naperőmű kapacitás exponenciális felfutását hozta. És további jelentős mértékű költségcsökkenés várható.

A támogatott megújuló technológiák számottevő részesedést értek el az európai villamosenergia-ellátásban, komoly kihívások elé állítva az iparágat. 2016-ra a megújulók (beleértve a szél és a nap mellett a víz, geotermikus, biomassza alapú energiát is) 29%-ot értek el. Az időjárásfüggő megújuló energiatermelés növekedésével egyre fontosabbá válik a rugalmasság szerepe.

A megújulók növekedése volatilis villamosenergia-piacot eredményezett, így bizonytalan iparági környezetet hozott létre, elsősorban a hagyományos energiahordozókra alapuló áramtermelők részére. A korábbi támogatási rendszerek következtében a nap-, és szél-erőművi beruházások védettek voltak a piaci hatásokkal szemben.

Magyarország megújuló alapú villamosenergia-termelése jelenleg jóval az európai átlag alatt van, de a 2020-as hazai megújuló célszámok elérhető közelségbe kerültek. Fontos hangsúlyozni, hogy a szabályozási és a támogatási rendszerektől függetlenül is a megújuló termelés felfutása várható. A megújulók felfutása a hazai ellátási lánc minden szereplőjét (TSO, DSO, belföldi kereskedők, mérlegkörök, ipari energiafogyasztók) érdemben érinteni fogja. Felértékelődnek itthon is a rugalmas termelőkapacitások: a rugalmasság, és a rendelkezésre állás árazása kulcsfontosságú lesz. A regulátornak kiemelt figyelmet kell szánnia a helyes ösztönzők beállítására.